

Udvalgets Mening ikke fjernet, — jeg lægger mindre Vægt paa de andre Grundringer, vi have imod Vædringsforlaget. Det kan dog nævnes, at det i og for sig ogsaa er noget eiendommeligt Nytt, at Klageren under en privat Politifag, saaledes som det her bliver foreslaaet, skulde kunne idømmes en Bøde, thi der er jo ikke fremkommet nogen Klage mod Klageren; det maatte jo kun kunne ske, naar man fingerede en Slags Kontraktklage eller Sligt, men det stiller sig for mig som noget ganske eiendommeligt Nytt. Mere Vægt til lægger jeg imidlertid den Bemærkning, at man ved Bestemmelsen i det Vædringsforlag, der er stillet af den ærede 2den Landstingsmand for 5te Kreds (Oyenbøll), paa en Maade vender op og ned paa Principerne i den bestaaende Lyndelov. Efter vor Lovgivning kan man jo ikke alene ikke føre Lyndet tilbage i Tjenesten, men heller ikke faae det dømt til at gaae tilbage til Tjenesten, man kan ikke vindicare Lyndet tilbage fra en uberettiget Husbond. Det er jo et af Hovedprinciperne, at Lyndet er saa at sige sin egen Dommer, ikke skal tale og dele sig til Rette, men derimod selv bedømmer Forholdet. Naar det mener, at det har lovlig Grund til at forlade Tjenesten, saa er det berettiget til at forlade den, og saa er det Husbonden, der skal optræde klagende. Her vendes det om, her bliver det Lyndet, der skal optræde som Klager ved en privat Politifag. Selvfølgelig er dette Spørgsmaal ikke rettet paa Lyndeforholdets Ophævelse, det veed jeg meget godt; men reelt bliver Forholdet omvendt for Lyndet, det er ham, der skal optræde klagende, for at kunne gaae frit ud i Verden og faae ny Tjeneste, skjøndt han efter sin Mening med lovlig Grund har forladt den tidligere Husbond. Men, som sagt, den Indvending, som jeg søvend Motiveringen af Vædringsforlaget gjorde mod den ærede Forslagsstiller, er den væsentlige. Hensigten er at opnaa en Vet til at faae en saadan Paategning hævet. Her bliver den kun midlertidig hævet, og paa dette Punkt er Udvalget ogsaa ganske enig med Ministeren i, at Afgangen til at faae Paategningen hævet bør være let. Naar man overhoved vil indføre dette System, bør Afgangen til at faae Paategningen hævet være let.

Oyenbøll: Naar man tænker over de forskellige Behandlinger, som den foreliggende Materie har gennemgaaet saavel i denne Samling som ogsaa tidligere efter at Regjeringen havde foreslaet et Lovforslag, der havde en ganske anden Skikkelse end det nu forelagte, forekommer det mig, at man ikke kan undgaa at blive slaaet af den Betragtning, at Behandlingen af Forslaget i høj Grad har skiftet Karakter. Det vil jo erindres, at Forslaget oprindeligt fremkom begrundet som en Følge af de mange forskellige Klager, der løde rundt om i Landet over den mere og mere tiltagende Slappelse i Lyndeforholdet og over den

Bærgeløshed, hvori en Husbond staae lige overfor det Lynde, som aldeles vilkaarlig, blot af Lyft til Forandring eller hvad anden Grund der kan være, f. Ex. af Lyft til en eller ande bedre Stilling, brøder sit Forhold ligeoverfor Husbonden. Det var Tanken, som kom frem, og som fik sit Udtryk i det af Regjeringen forelagte Forslag. Efterhaanden er man imidlertid under Behandlingen af denne Sag mere og mere kommen bort fra den oprindelige Anledning til Lovforslagets Fremkomst; man er mere og mere kommen bort fra, at Lovforslagets Bestemmelse skulde tjene til at gjøre Lyndeforholdet mere stabilt og bringe en større Sikkerhed for begge Parter ind i dette Forhold. For mig staae det saaledes, at der efterhaanden er fremkommet en saadan Omhed ligeoverfor den ene af Parterne i dette Forhold, at egentlig alle de Forandringer, der ere foregaaede, mere og mere blot gaa ud paa at skulle skjærme den ene Part, nemlig Lyndet, for enhver somhelst Uleilighed og Ubehagelighed, som kunde flyde af et Brud paa Lyndeforholdet, selv om dette Brud var nok saa egenmægtigt og uberettiget fra Lyndets Side. Det er en Betragtning, der har paatrængt sig mig, og det var vistnok omtrent den samme Betragtning, som i forrige Møde foranledigede den ærede 2den Landstingsmand for 10de Kreds (Sesøen) til at tale om „Ollebrødsteorien“. Jeg vil just ikke gaa saa vidt, som han ønskede at gaa den Gang med Hensyn til, at man burde kunne tvinge et Lynde tilbage i sin Tjeneste; men det er ganske vist, at der ogsaa i Udtalelser, vi her i Salen have hørt ved denne Behandling, synes at være en besynderlig Uengstelighed — og den skinner ogsaa igennem i Udvalgets Betænkning — for at paadrage et Lynde nogen somhelst Uleilighed. Ja, ganske vist, hvor et Lynde har Ret og en Husbond Uret, der kan man ikke være nensom og varsom nok, men Menksomheden og Omhyggeligheden gaa saa vidt, at selv hvor Forandringen maatte være for, at det er Lyndet, der er Kontraktbrøderen, veed man ikke, hvor omhyggelig man skal være, for at det ikke skal føle eller lide under nogen somhelst Følge af et saadant Kontraktbrud. Jeg skal vogte mig for at komme for langt ind paa de enkelte Bestemmelser i de Forslag, der foreligge; men jeg maa dog gjøre nogle faa almindeligere Bemærkninger med Hensyn til, hvad der er fremkommet, dels fra den høitærede Ministers Side og dels fra den ærede Ordførers. Jeg vil ganske indskrænke disse Bemærkninger til Udvalgets Vædringsforlag og til det, som jeg selv har stillet, og særligen Lovforslagets § 8, da denne Paragraf ikke blev nærmere omtalt af den høitærede Minister. Den høitærede Minister stillede sig, saa forekom det mig, tvivlende ligeoverfor Udvalgets Forslag til § 8, idet det syntes mig, at hans inderste Tanke egentlig var den, at begge disse Forslag vare temmelig mangelfulde. Den ærede Minister yttrede ikke ganske